

Tia minjisia iyi Pɔlu í kɔa inei Kɔrenti ɲa

Idei fɔɔ

¹ Amui Pɔlu woo bei Jesu Kirisi si idɔɔbii Ilaaɔ, do Timotee kpaasi nwa.

À ce inei igbei Ilaaɔ ɲa iyi à wa Kɔrenti fɔɔ do woo dasi naane ɲa fei iyi à wa si ilei Geresi fei.

² Ilaaɔ Baa nwa do Lafɛɛ Jesu Kirisi a mu nɲe didɔ do laakai ku sũ.

Pɔlu wa saabu Ilaaɔ

³ Ka saabu Ilaaɔ, Baai Lafɛɛ nwa Jesu Kirisi, nɲui í ne araare, nɔ nɲui í ya maa tũ idɔ nwa waati kãma fei.

⁴ Wa tũ idɔ nwa si wahala baa yooma nwa fei. Í ya ce beɛbei ku ba awa mɔ ka yɔkɔ ka tũ idɔi inɛ ɲa iyi à waa wahala do yaase bei í tũɔ ti awa mɔ.

⁵ Ntɔ ntɔ, à ne ikpɛ nla nla si ijuukpãi Kirisi, amma bei ijuukpãu í la í to, beɛbe mɔi yaase bei Kirisi wa tũɔ idɔ nwa ɲau mɔ í to.

⁶ Bii à ye ijuukpã, na iri nɲei, ku ba i ba faaba ɲa nɔ Ilaaɔ ku tũ idɔ nɲe. Bii Ilaaɔ í nɔ í tũ idɔ nwa, na iri nɲei, inɛ mɔ i temua ɲa do ijuukpã dimi akã do iyi à waa yeu, nɔ idɔi inɛ mɔ ku tũ.

⁷ À waa naane ɲe ntɔ ntɔ domi à mà, si bei ì ne ikpɛ si ijuukpã nwa ɲa, beɛbe mɔi Ilaaɔ á tũ idɔ nɲe si bei wa tũ tu wa.

⁸ Inɛ inɛ nwa ɲa, à bi i mà ɲa wahala iyi í ba wa si ilei Azii í caa. Í re gbugbã nwa hee a kù tamaa mà aa ka wɛɛ si hunde má.

⁹ À tamaa bei à ye taale nwa á kpa wai. Amma dimii ideu ihē í ba wai ku ba ka mà iyi kù s̄la ka dasi naane nwa si awa taka nwa, amma ka dasi naane nwa fei si Ilaaḍ n̄ju akā iyi á j̄i iku ḡa.

¹⁰ N̄hui í nya wa hai si iku dimi beεbe, á n̄ ku nya wa má. Nt̄oi, à waa c̄o kp̄aae á nyi ku nya wa má.

¹¹ In̄e taka n̄je ì waa sobi wa do kut̄o n̄je. Ilaaḍ á gba kut̄o iyi in̄e nkp̄o í ce na iri nwa, n̄ ku ce nwa did̄o ku ba in̄e nkp̄o ku saabuε na iri nwa.

P̄lu í kpaasi ideu ilu ku b̄e

¹² Ide iyi í j̄ò à waa t̄oḍ fufu wee. Id̄o nwa wa je nwa seeda iyi iseεne nwa í má si wajui in̄ei andunya ḡa, n̄o iyi í re m̄m n̄hui í je si waju n̄je. Kù n̄o kù je do muafiti. Mii ḡau be fei, hai bi Ilaaḍi wa naa. Kù je do bisii aman̄e ḡa, amma do did̄oi Ilaaḍi.

¹³⁻¹⁴ Beεbei si tia iyi à ce n̄je, a kù k̄o n̄je mii mmu ḡo bii kù je iyi ì cio ì gb̄o yaasee ḡau be. Si ājo iyi Laf̄ε Jesu á nyi wa aa ka ȳok̄o ka t̄o fufu na iri n̄je. Beεbe moi in̄e m̄o aa ȳok̄o i t̄o fufu ḡa na iri nwa. Ì gb̄o yaasei ideu ihē keeke t̄a ḡa, amma n̄ bi i gb̄o yaasee ḡai mam mam.

¹⁵ Na saabui ideu ih̄ei í j̄ò n̄ tako n̄ dasi id̄o n̄ b̄o bi tu ḡe ku ba i ba did̄o ik̄o minji ḡa.

¹⁶ N̄ lasabu bii n̄ wa n̄ b̄o ikpa ilei Mased̄oni n̄ yaa n̄ ye ḡe, n̄o n̄ nyi n̄ ye ḡe má bii n̄ wa n̄ baa. Beεbei aa sobim si iseεnem ḡa n̄ b̄o ikpa ilei Zudee.

¹⁷ Si ide iyi n̄ lasabuu, id̄o minjii n̄ ce? Mà ì waa tamaa ḡa n̄ ya n̄ ni n̄ wa n̄ naa n̄o gbak̄a n̄ kpaasi ide má n̄ ni n̄ kù wa n̄ naa bei in̄ei andunya ḡa à ya cei?

¹⁸ Si bei ì mà ḡa iyi Ilaaḍ í je ilu naane, n̄ bi i mà ḡa iyi n̄ ci ya ni, n̄ wa n̄ naa n̄o n̄ ni, n̄ kù wa n̄ naa má.

¹⁹ Ntò ntò, Jesu Kirisi amai Ilaaḍ, nḡu iyi amu do Silasi do Timotee à waaZO nḡeu, kù naa do idò minji. Amma í naai do ide ntò Ilaaḍ,

²⁰ nò kuwā ḡa iyi Ilaaḍ í ce fei í kō siε. Na nḡu na saabuεi à waa ni, ami, à waa saabuò Ilaaḍ.

²¹ Ilaaḍi í jò aWae ḡa fei à leeki si Kirisi dim dim ajò. Nḡui í nò í cica wa ikā.

²² Nḡui í ce si wa seεdaε iyi wa nyisi iyi à je tεε, nò í da nwa si Hundee si idò ku je nwa bei kaazigi.

²³ Ilaaḍ í je seεdam n kù bi n ba ḡe ide ku gaabu ku ce. Na ḡoi í ce n kù nyi wa Kòrenti.

²⁴ A kù bi ka jile nḡe ide gò do tilasi si naane ku dasi nḡe si na iyi í jò ì waa leeki dim dim ḡa tā si naane ku dasiu, amma à bi ka ce icei aWae ḡa ajò ka mu nḡe inò didò.

2

¹ Nḡui í jò ñ lasabu n maà n ti n naa bi tu ḡe n naa n fò inò nḡe má.

² N kù bi n fò inò nḡe domi bii ñ fò inò nḡe, yooi á tū inòm má bii kù je inḡe iyi ñ fò inò nḡeu.

³ Na ḡoi í jò ñ tako ñ kò nḡe tiau be wa do yaase beεbe. N kù bi n naa bi tu ḡe, inḡe iyi hai bi tu ḡei an ba inò didò, ì fò inòm ḡa. Ñ wa n naane inḡe fei iyi bii inòm í dō, inò didò inḡe feii.

⁴ Beεbei ñ kò nḡe tiau wa do inò ku fò do cikāaju nkpò nkpò, kù je n fò inò nḡe, ñ bi i mà ḡa zaka bei ñ bi ḡe í toi.

Iya kpa idei kurara ḡa

⁵ Si bei ine gò nḡe í fò inòm, kù je inò amu akāi í fò, ti inḡe feii. Walakò ñ tamaa í sía n ni, inò ine gò nḡe ḡai í fò, domi n kù bi n fò n ləsi.

6 Amma í to bæbe, si bei inε nkɔ nηε í kpãa iju.

7 Í s̄ia i kpa idei kuraræ i mua gbugbã ηa ku ba inɔ ku fɔ nlau ku maà caa siε.

8 Na nηu, ñ wa n tɔɔ ηε, i ceaa bei á mà iyi ì bi nηu ηa.

9 Na ηɔi í jò ñ tako ñ kɔ nηε tia wa wo n cɔ laakai nηε ku ba n mà bii í je ì waa jirima fei ndεε ηa.

10 Inε iyi ì kpa idei kuraræ ηa, amu mɔ ñ kpa mbε baa do iyi kù je amui í raraa. Nɔ ideu iyi ñ kpa, ñ kpaai na iri nηε si wajui Kirisi,

11 ku ba Seetam ku maà zamba wa. Ntɔi, à mà sãa sãa iyi wa bi ku ce.

À je igũ si kpãai Jesu Kirisi

12 Iyi ñ to Torasi laabaau jiidai Kirisi ku sisi, ñ yɔɔ iyi didɔi Lafɛi í c̄im kpãa n ceò icε bæ.

13 Amma laakaim kù sũ s̄ε si bei n kù ye kpaasim Titee. Na ηɔi í jò ñ tɔɔ inei Torasi ηa sukudɔ ñ nε ilei Masedɔni.

14 Amma ka saabu Ilaaɔ, domi í mu nwa gbugbã ka jeò igũ waati kãma fei si kpãai Kirisi. Wa ceò wa icε ku ba ku jò inε ηa a mà Kirisi, nɔ kumài Kirisiu ku fangaa bii fei bei inúnùì tulare í ya fangaa.

15 Ntɔi, si wajui Ilaaɔ à yei bei inúnù didɔi Kirisi, bi inε ηa iyi à ba faaba, do bi woo bɔ nfe ku ce ηa.

16 Bi inε ηa iyi à waa bɔ bi ku ce nfe, inúnùì ikui iyi wa bí iku. Bi inε ηa mɔ iyi à waa ba faaba, inúnùì kuwεi iyi wa na kuwεε. Yooi í to ku ce dimii icεu bæ.

17 A kù je bei inε gɔ ηa iyi à waa sisi idei Ilaaɔ do ibo na fia. Amma si na iyi í jò Ilaaɔi í bæ wa wa, nηui í jò à waa fɔ ide dee dee na anu akã iyi à ce do Kirisi, kù je do muafiti.

3

Amaace ña iyi aa sisia ine ña akabuu titõ

¹ Ide iyi à fõ nseiu ihẽ í ye bei à waa tã fufu máí? Awa mã à ne bukaatai ka naa bi tu ñe do tia iyi á sisi ññe yaase nwai, bei ine gã ña à ya ce? Mà ka tã ñe i kã nwa dimie ñai.

² Ine taka ññe ì je bei tia nwa iyi à kã si idã nwa. Í ye ñai bei tia iyi ine fei í mà wa cioe.

³ Kookoosu ññe wa nyisi ntõ ntõ iyi ññe í je bei tia iyi Kirisi í kã na ice nwa iyi à ce si inã ññe. Tiau, kù je do biikii à kã, amma do Hundei Ilaaã à kã, ññu iyi í je icui kuwee. Kù je si kutai à kã, si idã amane ñai.

⁴ Naane ññu à ne si wajui Ilaaã do saabui Kirisi.

⁵ Ntã, a kù to ara nwa ka ni à ce ngãgã do ara nwa. Mii iyi à yãkã à waa ce fei, hai bi Ilaaã wa naa,

⁶ domi ññu í mu nwa gbugbã ka jẽ amaacee ña ka sisia ine ña akabuu titõ. Akabuuu kù waa ce ice do wooda iyi à kã, bi kù je do Hundei Ilaaã. Wooda iyi à kã í ya jẽ ine ku kui, amma Hundei Ilaaã í ya na kuwee.

⁷ Waati iyi à kã woodau akã akã si kuta, amboei Ilaaã í má inya. Amboeu í jẽ wajui Moizi wa daana hee ine Izireli ña à mãngã ku kãsi e iju. Do ññu fei, amboeu í na í tã. Bii í je wooda iyi í jẽ ine ña à kui í naa do dimii amboe bebe,

⁸ amboei ice iyi Hundei Ilaaã wa ce kaa re bebe? Ntõ ntõ á re.

⁹ Icei wooda iyi í ya ye taalei ine ña í ne amboe, amma ti ice iyi í jẽ ine ña à je dee dee si wajui Ilaaã í roo hee bii í jĩ.

¹⁰ Aa ka yàkò ka ni màm amboe iyi wa má inya tako kù to ngògò do ti nsei iyi í la í roo.

¹¹ Ntòì, bii mii iyi kaa kpe í ne amboe, zaka beirei amboei mii iyi á ya maa wεε do ajò fei á la ku to.

¹² À waa fò ide do naane si na iyi í jò à ne kpāa ku còu ihē.

¹³ A kù je bei Moizi iyi í bii fuugesε ku ba inei Izireli ña a maà ye waati iyi amboeu í sekεε hai si wajue.

¹⁴ Amma à lele idò ñña a kù yàkò a kù gbò yaaseε. Baa do nnyi fei bii à waa cio tiaì akabuu sintei ideì Ilaaḍ, í yeì bei fuugesεu í kò í wa be. Nò fuugesεu kaa nya bii kù je à dasi Kirisi naane.

¹⁵ Baa nnyi má, waati iyi inei Izireli ña à waa cio tia iyi Moizi í kò fei, í ya ye bei fuugesεu wa ganji ña a gbò yaaseì.

¹⁶ Amma kukòì ideì Ilaaḍ wa fò í ni, waati iyi inε í kpaasi idæe í sinda si Lafēε, waati beεbei fuugesεu á nya.

¹⁷ Nò wee, Lafēεu, Hundei. Tengi bii Hundei Lafēε í wa, tengi bei ara ku ne í ya wa.

¹⁸ Fuugesεu kù wa si waju nwa má nò inε ña à ya maa ye amboei Lafēε si wai bei si digi, nò amboeε iyi à waa còu, ññui wa kpaasi wa ku ba ka jòò, nò í ya maa kḍòsìì waati kāmā fei si wa. Iceu be, Hundei Lafēεi wa coo.

4

Amanii Hunde iyi í wa si wa

¹ Ilaaḍì í da nwa iceu si awò na jìida ku jεε. Nñui í jò a kù mǎngò munya.

² À nyɔ daai anyɔ ɲa iyi inɛ ɲa à ya ce si asii. A kù wɛɛ do baai bisii laalɔ, a kù kpaasi ide ntɔi Ilaaɔ ibo. Amma à jò inɛ ɲa à waa mà ntɔu sãa sãa ku ba inɛ fei ku mà si idɔɛ awa ilu ntɔ ɲai si wajui Ilaaɔ.

³ Baa do iyi à waa sisi laabaau jiidau dee dee, inɛ gɔ ɲa a ci ya gbɔ yaaseɛ, amma inɛ ɲa iyi aa ce nfe ɲa akãi a ci ya gbɔ yaaseɛ.

⁴ Inɛ ɲau a kù dasi naane si na iyi í jò Seetam, lafɛɛi andunyau í nya laakai ɲa. Í nya laakai ɲai ku ba a maà yɛ inya kumáii laabaau jiidau. Laabaau jiidau wa nyisi wa amboei Kirisi, iyi í jɛ Ilaaɔ takɛ.

⁵ Do ntɔ, a kù waa waazo ideii iri nwa. Si waazo nwa à waa fɔ iyi Jesu Kirisii í jɛ Lafɛɛ nɔ awa mɔ à jɛ woo ce icɛ ɲɛ na iriɛ.

⁶ Ilaaɔi í ni, inya kumá ku ce si aninii ilu kuku, ɲɲui í nɔ í da nwa si inya kumáɛ si idɔ nwa ku ba ka mà amboeɛ. Amboei Ilaaɔui à waa yɛ si wajui Kirisi.

⁷ Amma awa iyi à nɛ amani nlau ihɛ, à yɛi bei cakai amà ku ba kulai gbugbãu ku jɛ ti Ilaaɔ, ku maà jɛ ti awa taka nwa.

⁸ À yɔyɔ wa do ijuukpã ikã ikã fei, amma a kù ku. À bitii amma a kù mɔngɔ.

⁹ Inɛ ɲa à kpã wa iju, amma Ilaaɔ kù kɔsi wa. À kɛkɛ wa, amma a kù kpa wa.

¹⁰ Ajɔ fei si wahalau ihɛ í yɛi bei à waa ba ikpɛ nwa si ikui Jesu bii à waa bɔ fei ku ba a yɛ kuwɛɛɛ si ara nwa.

¹¹ Ntɔi, baa do iyi à wɛɛ fei, si anui ikui à ya ka wa waati kãma fei na irii Jesu, ku ba a yɛ kuwɛɛɛ si ara nwa.

¹² Bɛɛbei awa si anui ikui à wa, amma inɛ, kuwɛɛi í jɛ tu ɲɛ.

¹³ Naane ku dasi nwa í yε bei ti ine iyi í kɔ si kukɔi idei Ilaaɔ́ í ni, ñ dasi naane, na ηɔi í jò ñ wa n fɔ ide. Na nηu, awa mɔ, si na iyi í jò à dasi naane, nηui í jò à waa fɔ.

¹⁴ À mà do ntɔ, ine iyi í jǐ Lafɛε Jesu hai si bale, á jǐ wa do Jesu ajɔ nɔ kú jò awae ηa ka kò si wajuε.

¹⁵ Na iri nηei à waa temuaò mii ηau ihε fei ku ba ine ηa iyi à ba didɔi Ilaaɔ́u, akpɔ nηa ku ya maa kɔɔsi nɔ a ya maa saabuε ntɔ ntɔ, domi beεbei aa nyisiò amboeε.

Ka je kuwεε do naane ku dasi

¹⁶ Nηui í jò a kaa ka mɔngɔ munya. Baa bii ara nwa wa gbo, hunde nwa í ya maa wεε titɔi do ajɔ fei.

¹⁷ Ijuukpā keeke iyi à waa yε si nsei u ihε wa ce nwa sɔɔlui amboe iyi ci ya tǎi iyi í la í re ijuukpāu.

¹⁸ Ntɔ ntɔ laakai nwa kù wa si mii iyi iju wa yε, í gbe si mii iyi kù waa yε. Mii iyi iju wa yε ci ya kpε, amma mii iyi kù waa yε í ya wεei do ajɔ fei.

5

¹ Arai í je bi ku wai hunde nwa si ileu ihε. Nɔ à mà bii ara nwa í ku, Ilaaɔ́ í jile nwa bi ku wa lele iyi nηu takae í ce, kù je amanε. Bi ku wau á maa wεei do ajɔ fei.

² Nɔ à wasi ku wewea si na iyi í jò hunde nwa í bi ku dasi bi ku wai leleu bei amanε í ya dasi ibɔ.

³ Í bi beεbei domi bii à dasi, hunde nwa kaa wεε hai ne bi ku wau.

⁴ Ntɔ ntɔ, si waati iyi à wa si arau ihε à waa wewea à waa ne bei ine iyi aso wa wɔɔ. Kù je à bi ka wεε hai ne ara amma à bi a da nwa si ara titɔi leleu, ku ba kuwεeu ku kpa irii mii ηa iyi í je ti iku.

⁵ Ine iyi í jile nwa mii ηau ihē nηui í je Ilaaḍ. Nηui í mu nwa Hundee bei kaazigi.

⁶ Nηui í jò à ya ka ne wḗkḗ ajḗ fei baa do iyi à mà si waati iyi à wa si arau ihē à jìḍ bi ku wai Lafēe.

⁷ À waa ce isene nwa na naane ku dasi, kù je na mii iyi à waa ye.

⁸ Ntḗ ntḗ à ya ka ne wḗkḗ. Amma iyi à bi í re fei ndee nηui í je ka jḍ arau ihē ka bḗ bi Lafēe ka maa wa bi tee.

⁹ Nηui í jò à waa ce kookaai ka ce iyi á dḗa Lafēe si, bii í je à wee si arau ihē walakḗ bii à ku.

¹⁰ Í sḗa ka ce iyi á dḗa si domi kù ne bei aa ka ce iyi a kù leekḗ si wajui Kirisi ku kiiti wa awa fei, nḗ ku sḗa ine fei si bei kookoosu iyi í ce si kuweee í to, bii laabi, bii í nḗ í je jiida mḗi.

Kirisi í jò à dḗ do Ilaaḍ

¹¹ Ilaaḍ í mà wa sḗa sḗa, nḗ beebe mḗi n̄ tamaa iηe taka nηe ì mà wa ηa. Si na iyi í jò à mà beerei Lafēe. À waa de ka kāmia ine ηai.

¹² Kù je à waa tḗo fufu bi tu ηe. Amma à waa bi i ba yaase bei aa ce i weeḍ inḗ didḗ ηai na iri nwa. Bebei aa ba bei aa jea ine ηa iyi à waa tḗo fufu na mii ηa iyi à waa ye nηu akā, nḗ à fūsi iyi í je ti idḗu awḗ.

¹³ Bii à waa ce wa sūmu, na Ilaaḍi. Bii à nḗ à waa ce wa ilu laakai ηa mḗi, na iri nηei.

¹⁴ Kubii Kirisii wa nḗḍ wa. Si na iyi í jò à mà ine akāi í ku na ine fei, à nḗ à mà iyi ine feii í ne ikpē si ikuε.

¹⁵ Í kui na ine fei ku ba ine ηa iyi à wee si hunde a maà wee na irii aηa taka nηa má, í gbe na iriε, nηu iyi í kú nḗ í jì na iri nηa.

16 Na n̄ɲu, bebei a kaa ka cɔ iyi à waa yèò iju si amanɛ n̄ɲu akã. Baa bii bebei à tako à cea Kirisi wo, nsei a kaà ka ce bebebe má.

17 Bii ine gɔ í ne anu akã do Kirisi í je ine titõ. Mii ndii tako ɲau à lɔ, nɔ wee mii titõ ɲai à sãsi wa.

18 Mii ɲau ihẽ fei icei Ilaaõ, n̄ɲu iyi í jò à dõ do n̄ɲu na saabui Kirisi, nɔ í be wa ku ba awa mɔ ka jò ine ɲa a dõ do n̄ɲu.

19 Ntɔ ntɔ, na saabui Kirisii Ilaaõ í jò ine ɲa à dõ do n̄ɲu. Í kpa idei kurara ɲa kù waa dooae má, nɔ í jile nwa ice ka sisia ine ɲa bei aa ce a dõ do n̄ɲu.

20 Na n̄ɲu, à je woo bei Kirisi ɲa. Í yei bei Ilaaõ takaei wa ba ɲe ide ku fɔ hai bi tu wa nɔ à waa tɔɔ ɲe do irii Kirisi, i jò i dõ do Ilaaõ ɲa.

21 Kirisi, n̄ɲu iyi kù ce dulum kãma, n̄ɲui Ilaaõ í kãa dulum du wa ku ba ka je dee dee si wajue na anu akã nwa iyi à ce do Kirisi ajɔ.

6

1 Awa iyi à waa ce ice do Ilaaõ ajɔ, à waa tɔɔ ɲei i maà jò didõ iyi Ilaaõ í ce n̄ɲeu ku ce nfe.

2 Si tiaí ideí Ilaaõ à kɔɔ à ni,

Ilaaõ í ni,

N̄ gbɔ kutɔɔe nɔ n̄ je si waati jiiida.

N̄ sobie si ajɔi faaba.

To, nseií je waati jiidau, nnyii ajɔi faaba.

3 A kù waa bi ine gɔ ku ye taalei ice nwa. N̄ɲui í jò a kù waa ce ngɔgɔ iyi á dasi ine kurara.

4 Amma si kookoosu nwa fei à waa bi kuwɛɛ nwa ku nyisi iyi à je woo ce ice jiidai Ilaaõ ɲa. A waa temua ntɔ ntɔ si wahala do si are do si ijuukpã.

⁵ À tɛ nwa kpɔtɔɔ à dasi wa piisɔɔ, nɔ inɛ ɲa à dede gidi si wa amma si fei ndɛɛ à yɔkɔ temua. À ya ka ce icɛ hee ka gbɛɛji, à ya ka wɔ njoo, nɔ à ya ka ði anu.

⁶⁻⁷ À waa nyisi iyi à jɛ woo ce icɛi llaaɔ ɲa do kuwɛɛ jiida nwa, do kumà nwa, do suuru nwa, do jiida ku jɛ nwa, do kubi hai nɛ muafiti nwa, do idei ntɔu ku waaɔo. Nɔ gbugbãi llaaɔ do icɛ iyi Hundɛɛ wa ce si wa wa nyisi iyi à jɛ woo ce icɛɛ ɲa. Dee dee ku jɛi í jɛ nyauí igũ nwa iyi à ya ka jað nɔ ka kɔð ara nwa.

⁸ À ya ka temuai bii inɛ ɲa à mà bɛɛɛ nwa walakɔ bii à waa nya fũnɛ nwa. Bɛɛbɛ mɔi à ya ka temua bii à waa fɔ jiida nwa walakɔ bii à waa fɔ laalɔ nwa. À waa cɔ wa bei woo sɔ ibo ɲa baa do iyi à waa fɔ ntɔ fei.

⁹ À waa cɔ wa bei a kù mà wa, baa bii inɛ fei í mà wa sãa sãa. À waa cɔ wa bei inɛ ɲa iyi à kasãm, amma hee nsei à wɛɛ si baani. À kpã wa iju ntɔ ntɔ, amma a kù kpa wa.

¹⁰ À waa cɔ wa bei ilu inɔ ku fɔ ɲa, amma à ya ka maa nɛ inɔ didɔi waati kãma fei. À waa cɔ wa bei ilu are ɲa, amma à waa mua inɛ nkpɔ amani. À waa cɔ wa bei a kù nɛ ngɔgɔ, amma à nɛ fei ndɛɛ.

¹¹ Inɛ inɛi Kòrenti ɲa, à sɔ ɲɛ ide ntɔ iyi í wa si idɔ nwa fei. Idɔ nwa í nɛ kubi nɲɛ jiida jiida.

¹² Kubi nwa kù kaye si gãmɛ nɲɛ, amma inɛi i kù na wa ara.

¹³ Na nɲu, i ce nwa bei awa mɔ à waa ce nɲɛ. Ñ wa n ba ɲɛ ide ku fɔ bei amam ɲa, i jɔ i bi wa jiida jiida ɲa.

I mà nɛ anu tɔɔsi do hai dasi Jesu naanɛ ɲa

14 I maà ne anu tɔɔsi do hai dasi Jesu naane ña domi i kù jò ña ña. Beirei jiida do laalo á ce ku tɔtɔ. Mà beirei inya kumá do ilu kuku á ce ku tɔtɔ.

15 Beirei Kirisi do Seetam aa ce a gbɔ si nje. Mà mii woo dasi Jesu naane do hai dasi naane à ne si gãmei nje.

16 Beirei bi ku wai Ilaaɔ do iwẽ ña á ce ku tɔtɔ. Awai à je bi ku wai Ilaaɔ, ññu iyi í je icui kuwɛɛ. Nɔ ññu takae í fɔ í ni,

An wɛɛ do aña nɔ awaɔ ña ka maa ne.

An je Lafẽɛ ñña nɔ aa je inɛm ña.

17 Na ñɔi í jò Ilaaɔ í nyi í ni má,

I fa ara ññe hai bi tu ña nɔ i jìò ña ña.

I maà má kəkɔi mii iyi í riisi ña.

Bii ì waa ce beɛbe ña an gba ñe.

18 An je baa ññe.

Nɔ inje mɔ aa je ama inɛməkɔ do ama inaabom ña.

Mii iyi Ilaaɔ ilu gbugbã fei í fɔ mbɛ.

7

1 Baakɔɔm ña, kuwãu ihẽ fei tutu wai. Na ññu, ka jò idɔ nwa ku má sãa sãa si mii fei ku ba ara nwa do idɔ nwa ku maà ne taale kãma, nɔ kumá nwa ku maa kɔɔsi si Ilaaɔ nɔ ka màò beɛɛɛ.

Ino didɔi Pɔlu

2 I jò i ne kubi nwa ña. A kù raraan inɛ gɔ, a kù beje kuwɛi inɛ gɔ, a kù nɔ a kù taki inɛ gɔ.

3 N kù wa n fɔ beɛbe na n ye taale ññe. Ntɔi, si bei ñ fɔ tã, à ne kubi ññe si idɔ nwa, baa bii í je si kuwɛɛ walɔ si andei ikui.

4 Ñ wa n naane ñe ntɔ ntɔ, nɔ ñ wa n tɔɔ fufu na iri ññe si mii fei. Ñ ba gbugbã na iri ññe nɔ inɔm í dɔ í caa si ijuukpã nwa fei.

5 Ijuukpāu í jò a kù s̄imi waati iyi à to ilei Masedoni. À ba ijuukpā ikā ikā baa yooma fei. À ya ka ba ija hai waduude nɔ si idɔ nwa njo wa mu wa.

6 Amma Ilaaḏ, n̄ju iyi wa mua ilu inɔ ku fɔ ɲa gbugbā, í jò kunaai Titee í mu nwa gbugbā.

7 Kù je kunaae n̄ju akāi í mu nwa gbugbā, amma iyi í ni má ɲe taka ɲe ì mua n̄ju gbugbā ɲa. Í nɔ í s̄ɔ wa bei ì waa bi ku yem ɲa ntɔ ntɔ, do bei ì ne inɔ ku fɔ ɲa, do bei ì ne kubim ɲa jüida. Ideu í jò inɔ did̄m í k̄ɔsi hee í caa.

8 Na ɲɔi í jò baa bii tia iyi ñ kɔ ɲe í fɔ inɔ ɲe, n kù ne inɔ ku fɔ do iyi ñ k̄ɔ. Ñ tako ñ ne inɔ ku fɔe si waati iyi ñ ye í fɔ inɔ ɲe si waati keeke gɔ.

9 Amma nsei inɔm í d̄ɔ. Kù je na iyi í jò ñ fɔ inɔ ɲe, amma si na iyi í jò inɔ ku fɔ ɲe í jò ì kpaasi daa ɲa. Bɛɛbei í ce si na iyi í jò Ilaaḏ í ceò inɔ ku fɔ ɲe ice. Na n̄ju, a kù ce ɲe laalɔ k̄ama.

10 Ntɔ ntɔ, inɔ ku fɔ iyi Ilaaḏ wa ceò ice í ya jò ine ku kpaasi daae nɔ ku ba faaba. Dimii daa ku kpaasi bɛɛɛ i kaa ni, bii ñ mà. Amma inɔ ku fɔi andunya í ya bí ikui.

11 Ilaaḏ í ceò inɔ ku fɔ ɲeɛu ice, nɔ ì cɔ ribae nsei ɲa. I cɔ zaka bei inɔ ku fɔu í jò ì ce laakai ɲa ì ce himma ì k̄ɔ ara ɲe ɲa. Nɔ í jò inɔ ɲe kù waa d̄ɔ wo nɔ ì waa ce njo ɲa, ì kpā woo ce laalɔu iju ɲa. Nɔ í jò ì bi ì yem má ɲa nɔ ì ne kubim ɲa. Si fei ndɛɛ ì nyisi iyi ì má si ideu ɲa.

12 Na n̄ju, bii ñ kɔ ɲe tiau wa, n kù k̄ɔ na ine iyi í ce laalɔu n̄ju akā, walakɔ na ine iyi í cea laalɔu n̄ju akā. Amma ñ k̄ɔi ku ba ì mà s̄aa s̄aa ɲa si wajui Ilaaḏ iyi ì ne kubi nwa ntɔ ntɔ ɲa.

13 Na ηοι ί jò à ba gbugbāu.

Kù nò kù je gbugbā nηu akāi à ba, amma iyi ί re mòm, à ye iyi Titee ί wεεò inò didō si na iyi ί jò inε fei ì tū inòε. Nηu bei ί jò inò didō nwa ί kōōsi má.

14 Baa bii ñ tōo fufu keeke bi tεε na iri nηε wo, i kù dasim anyō ηa, domi si bei ide ηa iyi à sō ηeu fei ntai, bεεβε mōi Titee ί yōō iyi fufu ku tōo nwa si ntai.

15 Kubi nηε iyi Titee ί ne wa kōōsi si bei wa ye gigi iyi inε fei ì jirimae nō ì gbaa ηa do bεεε nla nla.

16 Ñ ne inò didō do iyi an yōkō n dasi ηε naane si mii fei.

8

I ce amua do inò didō

1 Inε kpaasim ηa, à bi i mà ηa bei Ilaaō ί cea igbei inei Jesu ηa iyi à wa ilei Masedoni didō.

2 Anai à ye laakai ku cō si ijuukpā jiidā. Amma inò didō nla nηa ί jò à ce amua nηa dō inò akā, baa do iyi are nηa ί la.

3 Ñ jé sεeda iyi à na do idōobi nηa zaka bei à yōkō, nō à na mòm nii hee ί re zaka bei a kù waa tamaaò.

4 À mante wa ntō ntō à ni ka jò aηa mō aηa a na sobii aηa na irii woo dasi naane ηa iyi à wa ilei Zudee.

5 À ce ί re baa zaka bei à waa tamaa. Sinte titā à na Lafεε ara nηa, à bei à na awa mō ara nηa do idōobii Ilaaō.

6 Nηui ί jò à tōo Titee ku naa bi tu ηε ku na ku sobi ηε si bei ί tako ί sintie, ku ba inε mō i tambō ice jiidau be ηa.

7 Fei ndεε ί caa si ηε, hai naane ku dasi do ide ku fō do kumà, do himma nηε si mii fei, do kubi nwa iyi ì ne ηa. Nηui ί jò à bi ice jiidau be mō ku caa si ηε.

⁸ Kù jɛ woodai ò wa n na ɲɛ, himmai inɛ gɔ ɲai ò wa n sɔ ɲɛ ku ba ku mu ɲɛ kpãa iyi á jò inɛ ɲa a yɔɔ iyi kubi ɲɛu ntɔi.

⁹ Ì nɔ ò mà didɔi Lafɛɛ nwa Jesu Kirisi ɲa, ɲɲu iyi í tako í jɛ ilu amani, nɔ í ce araɛ ilu are na iri ɲɛ ku ba areu ku ce ɲɛ ilu amani ɲa.

¹⁰ Si ideu ihɛ ikɔi ò wa n na ɲɛ. Hai icɛ inɛi ò jɛ inɛ sinte ɲa si icɛu. Kù jɛ si kuceɛ ɲɲu akã, amma sinte inɛi ò dasi idɔ i coo ɲa. Inɛi í sɛa i temua i mɔsiò icɛu ɲa.

¹¹ Na ɲɲu, i hanya si bɛɛbɛ nsei i kpa irii icɛu ɲa. Si bei ò dasi idɔ ntɔ ntɔ ò sintie do himma ɲa, bɛɛbɛ mɔi á sɛa i tambɔɛ ɲa do himma si bei kune ɲɛ í to.

¹² Bii ò na do inɔ akã, Ilaaɔ í ya gbai. Zaka bei ò nei í ya cɔ, nɔ baaɛ ci ya wa si iyi ò kù nɛ ɲa.

¹³ N kù bi ti inɛ mɔ ku na ku maa gaizia ɲɛ na faabai inɛ gɔ ɲa, amma í sɛa kune ɲɛ do tu ɲa ku munga.

¹⁴ Si nsei, kune ɲɛ í la. Na ɲɲu, aa yɔkɔ i sobi inɛ ɲa iyi á wa si are. Nɔ ajɔ iyi inɛ mɔ ò na ò wa si are, bii kune ɲɲa í la, aɲa mɔ a sobi ɲɛ. Bɛɛbei kunei inɛ fei á maa munga.

¹⁵ Bɛɛbei kukɔi idei Ilaaɔ í fɔ í ni,
Inɛ iyi í kó mana í kpɔ, kù re gũa.
Inɛ mɔ iyi í ko keeke, kù gaizia gũa.

Inɛ ɲa iyi á bɔ amuaɔu ku gba wa

¹⁶ Ì wa n saabu Ilaaɔ, ɲɲu iyi í jò Titee í bi ɲɛ bei awa taka nwa á bi ɲɛ.

¹⁷ Waati iyi ò tɔɔɛ ku naa bi tu ɲɛ í jɛsi idem tengi bɛ gbakã, nɔ ɲɲu takɛ í dasi idɔ mɔ wo ntɔ ntɔ ku naa bi tu ɲɛ hai á kù sɔɔ.

18 Nɔ̀ à waa be ine nwa gɔ̀ wa do nɔ̀u takae ajɔ̀, ine iyi igbei inei Jesu ɔ̀a fei à waa saabu na icei laabaau jiidau iyi wa ce.

19 Iyi í re mɔ̀m, igbei inei Jesu ɔ̀a à cicae ku si wa si iseeene nwa ka naaò amuaa wa. Iceu à waa cooi ka naaò Lafɛe takae amboe nɔ̀ ka nyisiò iyi à ne idɔ̀ jiiida ka sobiò ine ɔ̀a.

20 À waa ce kookaai ku ba ine gɔ̀ ku maà ye taale nwa na fia nlau ihẽ ku muɛ iyi à da nwa si awɔ̀.

21 Ntɔ̀ ntɔ̀, à waa bi ka ce mii iyi í sɛa, ku maà je si ijui Lafɛe nɔ̀u akã, amma do bi amanɛ ɔ̀a fei.

22 À waa be ɔ̀a do ine nwa gɔ̀ má, ine iyi à cɔ̀ laakaie ise fɛɛfelo, à nɔ̀ à ye í je ilu himma si ice nkpɔ̀. Amma nsei himmae í kɔ̀si domi wa naane ɔ̀e ntɔ̀ ntɔ̀.

23 Ine ɔ̀a iyi à be si ɔ̀e ɔ̀a wee. Titee nɔ̀u í je minjiam iyi wa bam ice ku ce bi tu ɔ̀e. Ine ɔ̀a mɔ̀ iyi aa suu wa, aɔ̀ai à je woo bei igbei inei Jesu ɔ̀a nɔ̀ à je ine ɔ̀a iyi à waa na Kirisi amboe.

24 Na nɔ̀u, i nyisi ɔ̀a iyi ì bi ɔ̀a ɔ̀a ntɔ̀ ntɔ̀, ku ba igbei inei Jesu ɔ̀a a mà iyi à ne kpãa ka tɔ̀ fufu na iri nɔ̀e.

9

Sobi iyi aa sambaa woo dasi naane ɔ̀a

1 Kù jɛem tilasi n kɔ̀ nɔ̀e tia wa na sobi iyi á je ti woo dasi Jesu naane ɔ̀a iyi à wa ilei Zudee.

2 Ñ wa n fɔ̀ beɛbei si na iyi í jò ñ mà kubi jiiida nɔ̀e nɔ̀ ñ tɔ̀ fufu na iri nɔ̀e bi inei Masedoni ɔ̀a ñ ni inɛ woo dasi naane ɔ̀a iyi ì wa ilei Geresi ɔ̀a ì tã sɔ̀lui sobiu hai icɛ ɔ̀a. Himma nɔ̀e í dasi ine nkpɔ̀ nɔ̀a kookaai.

³ Do nõu fei, nõ wa n be si ne ine nwa nõau ihẽ wa ku ba fufu ku tõe nwa na iri nõe ku maà je ngbe si ideu ihẽ. Nõ bi i weẽd sõe lu nõa si bei nõ fõu.

⁴ Bii kù je bebe, bii inei Masedõni gõ nõa à sim wa, nõ à na à ba i kù ce sõe lu nõa, naane nwa iyi à ne si ne á kpaasi anyõ. Aa fõ ideu inẽ má?

⁵ Na nõi í jõ nõ yõõ iyi í sĩa n tõe kpaasi nwa nõau ihẽ a cuaam wa bi tu ne a ceõ sõe lui amua jiida iyi ì wõu tã nõa. Si bebe á maa jilei hee n maa n to wa, nõ ku nyisi iyi ì waa na do inõ akã nõa, kù je do tilasi.

⁶ I kù mà nõa, ine iyi í gbẽ keeke, keekei í ya da? Ine mõ iyi í nõ í gbẽ í la, nla nla í ya da.

⁷ Na nõu, í sĩa ine fei ku na bei í dasi idõ, ku maà ti ku je do tilasi walakõ do weewa, domi ine iyi wa na do inõ didõ Ilaaõ í bi.

⁸ Ilaaõ á yõkõ ku jõ didõ ikã ikã fei ku caa si ne ku ba i ne fei ndee do ajõ fei nõa. Si bebei aa ba bukaatai mii iyi ì bi fei nõa, hee ku gbe nõe nla nla i ceõ ice jiida fei nõa.

⁹ Bebei kukõi ideu Ilaaõ wa fõ í ni, Ilaaõ í kpõa ilu are nõa amaniẽ do inõ akã.

Inõ akãe kaa tã baa ajõ gõ.

¹⁰ Ilaaõi í ya na woo gbẽ dimi nõ ku jõ ku so jiida ku je mii iyi á je. Nõu mõi á mu nõe gbugbã i ceõ amuau nõa. Amuau á yei bei dimi iyi ì waa gbẽ nõa, nõ Ilaaõ ku jõ ice jiida nõeu ku kõõsi jiida.

¹¹ Á na ne amani ikã ikã fei iyi á to i ya ceõ amua nõa do inõ didõ. Nõ ine nkpõ á saabu Ilaaõ na amua nõe iyi aa ka na nõau.

¹² Ntõ ntõ, ice iyi ì waa ce nõa wa wõa bukaatai woo dasi naane nõa jiida. Amma kù je baa iyi be nõu akã. Á jõ ine nkpõ ku saabu Ilaaõ.

¹³ Amuau á dɔa inɛ ɲa si hee ku jò a maa saabu Ilaaɔ do yaase bei ì waa jirimæ ɲa. Ilaaɔ ku jirima ɲɛi wa nyisi iyi ì dasi laabaau jiidai Kirisi naane ɲa. Nɔ aa nyi a saabuɛ má do yaase bei ì ce ikpɛi amani ɲɛ do inɔ akã inɛò inɛ ɲa iyi à gbe fei.

¹⁴ Aa ce ɲɛ kutɔ do kubi nla nla na irii didɔ nlauihɛ iyi Ilaaɔ í ce ɲɛ.

¹⁵ Ka saabu Ilaaɔ na amuæ iyi í kpeeò kufɔ do gɛɛ.

10

Pɔlu wa kɔò aræ na icɛɛ

¹ Amu Pɔlu, amu takam nii ñ wa n fãa ɲɛ, amu iyi à ni ñ ya n kaye aram bii ñ wa bi tu ɲɛ, bii ñ jìò ɲɛ nɔ n ba ɲɛ ide ku fɔ do kulele. Amma do daa didɔi Kirisi do jiidai ku jɛi ñ wa n tɔɔ ɲɛ ideu ihɛ.

² I maà tilasim n ba ɲɛ ide ku fɔ do kulele waati iyi an na n to wa bi tu ɲɛ, domi bæbei ñ dasi idɔ n cea inɛ gɔ ɲa iyi à waa ni idɔɔbii ara nwai à waa ce.

³ Ntɔi, à wa si ara, amma a kù waa jabu do idɔɔbii ara.

⁴ Jinei igũ ɲa iyi à waa jabuò kù jɛ ti andunya, amma gbugbãi Ilaaɔi iyi á jò ka kɛkɛ bindi ɲa ka kpaò irii lasabui kurarai amane

⁵ do dimii ara ku so iyi inɛ ɲa à nɛ fei à waa jãò ide ntɔi Ilaaɔ. Nɔ do ɲɛui à waa kãmiaò lasabu fei ku ba a jirima Kirisi.

⁶ À nɔ à tã sɔlu ka kpã inɛ ɲa iyi a kù waa jirima ideu fei iju waati iyi ì na ì waa jirimæ dee dee ɲa.

⁷ I jò i cɔ mii ɲa iyi ì waa yɛ si waju ɲɛ. Bii inɛ gɔ í mà kam kam iyi ɲɛui í jɛ ti Kirisi, ku mà si idɔɛ iyi bæbe mɔi awa mɔ à jɛ ti Kirisi.

⁸ Lafɛɛ í mu nwa yiiko ku ba ka mu nɛ gbugbã, kù jɛ ka kɛkɛ nɛ. Nɔ baa bii fufu ku tɔɔ nwa í la keeke na yiikou n kaa n yɛ anyɔ.

⁹ N kù bi a ni n wa n da zigi nɛ do tiam ɛa.

¹⁰ Ntɔ ntɔ, inɛ ɛa à ya ni tiam í lele nɔ í gaabu, amma bii n wa inɔ nɛ n ci ya nɛ gbugbã, ide ku fɔm ci ya nɛ bɛɛɛ.

¹¹ Inɛ iyi wa fɔ bɛɛbɛ í sɛa ku mà iyi ihɛ. Do yaase bei à waa kɔ si tia nwa bii a kù wa bɛ, do yaase bɛɛbɛ mɔi kookoosu nwa á yɛ waati iyi aa ka wa bi tu ɛ.

¹² Ntɔi, a kaa ka jɛ ka wã ara nwa do inɛ ɛa iyi à ya maa so ara nɛa lele hee ka jɔ ɛa. Inɛ nɛɛu ɛau a kù nɛ bisi domi à so ara nɛa í baa í jɛ mii ku wã nɛ, nɔ à ya maa wã nɛa duusɔɔ.

¹³ Amma awa, a kaa ka tɔɔ fufu si mii iyi a kù nɛ kpãa ka tɔɔ fufu. Si icɛ iyi llaaɔ í jilɛ nwa ku cei aa ka tɔɔ fufu, nɔ inɛi ì jɛ ribai icɛ nwa.

¹⁴ Ntɔ ntɔ, awai à naa nɛ laabau jiidau wa. Bii kù jɛ bɛɛbɛ wo, a kaa ka nɛ kpãai fufu ku tɔɔ.

¹⁵ Si bɛɛbɛ, a kù waa tɔɔ icɛi inɛ gɔ fufu. Amma à waa cɔ kpãa, si bei naanɛ ku dasi nɛ í la wa kɔɔsi, icɛ nwa mɔ á na ku kɔɔsi si anini nɛ

¹⁶ ku ba ka yɔkɔ ka bɔɔ laabaau jiidau si ilu ɛa iyi à wa waju nɛ, ku maà ti ku jɛ do fufu ku tɔɔ na saabui icɛ iyi inɛ gɔ ɛa à ce tã.

¹⁷ Kukɔi idei llaaɔ wa fɔ, í ni, Inɛ iyi wa tɔɔ fufu, ku tɔɔ fufu na Lafɛɛ.

¹⁸ Na nɛɛu, inɛ iyi wa cɔ araɛ inɛ jiidau, kù jɛ nɛɛu llaaɔ á saabu, í gbe inɛ iyi Aɔ Lafɛɛ takaa wa cɔ inɛ jiidau.

11

Pɔlu í ni a ce laakai do woo bɛ ilu ibo ɛa

¹ Oo, n̄ bi i temuad̄m ɲa bii n̄ fɔ ide keeke iyi kù ne yaase. Ntɔ ntɔ, i temuad̄m ɲa.

² N̄ wa n ce igu iyi wa naa hai bi Ilaaḍ na iri n̄ɲe, domi ì ye ɲai bei mud̄ɛɛ iyi n̄ mua m̄kɔ akã. M̄kɔui í je Kirisi nɔ n̄ bi n kooð ɲe bi t̄ɛi bei mud̄ɛɛ iyi kù mà m̄kɔ.

³ Amma si bei Seetam n̄jou, í d̄i ijui Efa wo do bisi laalɔɛ, n̄ wa n ce n̄jo lasabu n̄ɲe mɔ ku maa na ku sinda hai si kp̄ai Kirisi iyi ì waa too n̄sei ɲa do naane hai ne muafiti.

⁴ N̄jo í nyi wa mum má si na iyi í jò bii in̄e gɔ í naa wa sisi n̄ɲe idei Jesu mmu gɔ i ci ya kɔ ɲa. Í ba Hundei Ilaaḍ tã ɲa, amma ì nyi ì tã s̄ɔlu i gba hunde mmu gɔ má ɲa. Í gba laabaau jiidau tã ɲa, amma ì nyi ì tã s̄ɔlu i gba laabaau ikã má ɲa.

⁵ N̄ wa n tamaa in̄e ɲau ih̄ɛ iyi à waa cɔ ara ɲa woo be nla ɲau, kãma ɲa gɔ kù rem do ngɔgɔ.

⁶ Baa bii n kù d̄ɔ gele bei in̄e ɲau ih̄ɛ, kù je n̄ kua kumà, n̄ nɔ n̄ nyisi ɲe si fei nd̄ɛɛ fei mam mam.

⁷ Waati iyi n̄ sisi n̄ɲe laabaau jiidai Ilaaḍ, n̄ cooi ngbe ngbe. N̄ kaye aram ku ba n so ɲe lele. Iyi n̄ ce beɛbe n̄ rarai?

⁸ N̄ gba fiaɪ igbei in̄ei Jesu gɔ ɲa wai fei s̄aa s̄aa n̄ na n̄ sobi ɲeð.

⁹ Waati iyi n̄ wa bi tu ɲe n kù je asoi in̄e gɔ n̄ɲe. Bii n̄ ne bukaataɪ ngɔgɔ, in̄e nwa ɲa iyi à ya naa hai ilei Mased̄ni aɲai à ya naam mii iyi n̄ ne bukaataɛ fei wa. N̄ mu aram si fei nd̄ɛɛ ku ba n maà n̄ je aso n̄ɲe. Beɛbe m̄oi an nɔ n̄ maa n̄ mu aram.

¹⁰ Do ide nt̄ai Kirisi iyi í wa sim, n̄ wa n s̄ɔ ɲe iyi in̄e gɔ kù w̄ɛ si ilei Geɛsi fei iyi á ganjiim n̄ t̄ɔ fufu si ideu ih̄ɛ.

11 Na mii í jò ò ce bεεβε. Ì waa tamaa n kù bi ηει? Ilaaḏ í mà sãa sãa iyi ò bi ηε.

12 Amma bei ò wa n ce nsei, bεεbei an maa n ce má ku ba n ðí nηa kpãa, aηa iyi à waa δε a tɔɔ fufu a ni awaò ηa ηa akãi.

13 Inε ηau, woo be ilu ibo ηai iyi à ya ðí ijui inε gɔ ηa, nɔ à waa kpe ara nηa woo bei Kirisi ηa.

14 Nkãma kù wa be iyi á bitu inε, domi Seetam takae á yɔkɔ ku kpaasi araε bei amalekai Ilaaḏ.

15 Na nηu, bitu gɔ kù wεε bii woo ce icεε ηa à kpaasi ara nηa bei woo ce icεi Ilaaḏ ηa. Amma aa ba riba nηa si bei icε nηa í ye.

Ijuukpã iyi Pɔlu í ye si kubεε

16 Ì wa n fɔ má, inε gɔ ku maà cɔm bei sũmu. Amma baa bii ò waa cɔm sũmu ηa, i gham do bεεβε, ku ba amu mɔ n tɔɔ fufu keeke.

17 Iyi ò wa n fɔ nsei kù je bei Lafεε í bi inε ηa a ya fɔ. Amma si ideu ihε ò wa n tɔɔ fufu nɔ ò fɔ ide bei sũmu. Nɔ bii ò wa n tɔɔ fufu ò ne mii iyi ò wa n tɔɔò fufui.

18 Amu takam mɔ an tɔɔ fufu si na iyi í jò inε nkɔɔ wa tɔɔ fufu na ara.

19 Ì waa temuadò inε hai ne yaase ηa, inε iyi ò waa tamaa ò ne yaase jiida ηa.

20 Ì waa koko à waa ce ηε aru ηa, à waa ce ηε ile, à waa taki ηε, nɔ à waa donda ηε, nɔ à waa sambala ηε.

21 Anyɔ wa mum n sɔ ηε iyi n kù ne gbugbã n ce nηε bεεβε.

Do nηu fei, bii inε gɔ í ne wɔɔkɔ wa tɔɔò fufu amu mɔ ò ne. Ì wa n fɔ ide bei sũmu.

22 À jε inei Eβεε ηαι? Βεεβε μοι amu takam. À jε inei Izireli ηαι? Βεεβε μοι amu takam. À jε tøkui Aburahamui? Βεεβε μοι amu takam.

23 À jε woo ce icei Kirisi ηαι? Ñ re ηa si βε. Idem nòu, idei sũmui. Ñ ce ice ñ re ηa, à dasim piisõo í re ηa, à tεem kpõtɔɔ n kù mà baa jiaε. Ise nkpɔ nkpɔi ñ maai iku.

24 Ise gbεεwui Zuifu ηa à tεem kpõtɔɔ anu ciiji fakã kù wa si.

25 Inei Romu ηa à cãm do golo í to ise gbεeta. À tam kuta à bi a kɔam gbakã akã. Ise gbεetai akɔi inyi iyi ñ lɔ í jε inyi, nɔ ñ dasi inyi gbakã akã ñ wa βε hai daakɔ hee iju í koo í má.

26 Si isεnem ηa ajɔ nkpɔ nkpɔ si mbirisii ñ ya n maa n wa na kukɔi ido do woo bata ku gba ηa iyi à wa si kpãa. Ajɔ gɔ ηa ñ ya n wa si mbirisi bi dimii inem ηa, ajɔ gɔ ηa mɔ bi dimi mmu ηa, ajɔ gɔ ηa mɔ si inɔ ilu, ajɔ gɔ ηa mɔ si gbabua, ajɔ gɔ ηa mɔ si tenku, ajɔ gɔ ηa mɔ bi inε ηa iyi à sɔ ibo à waa ni aηa à jε kpaasi woo dasi naane ηa.

27 Ñ mà ice ku gaabu ηa do wahala nla nla ηa, à ganjiim njoo ku sũ. Ari í ya kɔam nɔ agbe í ya kɔam, ñ ce anu ku ði do tilasi, ñ wahala do tũtũ nɔ n kù nε jinε ku dasi ηa.

28 Si anyii mii ηau βε fei, lasabum í ya maa wa si ice ηa iyi ñ cea igbei inei Jesu ηa fei.

29 Bii inε gɔ kù nε gbugbã, amu mɔ n ci ya n nε gbugbã. Bii inε gɔ í dasi dulum ñ ya n nε ara kuroi jiida.

30 Bii í jε ñ wa n tɔɔ fufui, an tɔɔi si mii iyi wa nyisi gbugbã hai nem fei.

31 Ka saabu Ilaaõ baai Lafεε nwa Jesu do ajɔ fei.

Nɛui í mà iyi n kù wa n sɔ ibo.

³² Waati iyi à wa Damasi, inɛ ngbo iyi amanlu Aretasi í jilɛ si iluu í jilɛ inɛ ɲai a maa degbe anu koofai ilu nlau a ba a mum.

³³ Amma à jò ñ fitai hai do fɛrɛntii bindii iluu nɔ à kitaam nii si kɔlɔ, nɔ do yaase bɛɛɛɛi ñ ce ñ gbãð.

12

Kuyɛ do kukɔsi iyi Ilaaɔ í nyisi Pɔlu

¹ Debei í gbe n tɔɔ fufu, baa bii í jɛ kù nɛ aranfãani gɔ. Amma nsei an fɔ idei kuyɛ do kukɔsi iyi Lafɛɛ í nyisim.

² Ñ mà inɛi Kirisi gɔ iyi à soo hee lelei Aɔ í to adɔ maatɛɛ nnyi. Do araɛi à soo do ntɔ? Mà í ce kuyɛi? N kù mà. Ilaaɔ ɲɲu akã dei í mà.

³⁻⁴ Ñ mà iyi à so mɔkɔu hee bi Ilaaɔ. Nɔ ñ sisi ñ wa n fɔ má, do araɛi à soo do ntɔ? Mà í ce kuyɛi? Ilaaɔ ɲɲu akãí í mà. Tengɪ bei í gbɔ ide iyi kù jɔ amanɛ ku fɔ, nɔ kaa yɔkɔ ku fɔɔ mɔm.

⁵ An tɔɔ fufu si inɛɛu bɛ. Amma n kaa n tɔɔ fufu si aram, bii kù jɛ si gbugbã hai nɛm.

⁶ Bii í jɛ ñ bi n tɔɔ fufui n kaa n jɛ sũmu, domi an fɔ ntɔ. Amma n kù wa n tɔɔ fufu ku ba inɛ gɔ ku maà cɔm ku re bei wa yɛm, walakɔ bei wa gbɔ hai si gelem.

⁷ Amma ku ba n maà n ce faao na kukɔsi nlau, bɔɔ gɔ í na í sɔkɛ sim bei agũ. Í naai bei woo bei Seetam * ku na ku cãm nɔ ku ganjiim faao ku ce.

⁸ Ise gbɛɛtai ñ tɔɔ Lafɛɛ na irii bɔɔu ku ba ku jò n ba iri.

* **12:7 woo bei Seetam** amalekai Seetam nii Zuifu ɲa à ya kpe ɲa do fee ɲɲa, nɔ yaasei amalekai í jɛ woo bɛ.

9 Amma í jɛem í ni, didõm í toɛ domi si gbugbã hai nɛɛi inɛ ɲa aa yɛ gbugbãm. Na nɲu, ñ bi n tɔɔ fufu si gbugbã hai nɛm ku ba gbugbãi Kirisi ku wa sim.

10 Na ɲɔi í jò ñ nɛ inɔ didõ si gbugbã hai nɛm, do arabu ɲa, do inɔ ku fɔ ɲa, do ijuukpã ɲa do wahala ɲa iyi í ya bam na irii Kirisi. Ñ ya n nɛ inɔ didõ domi waati iyi amu takam n kù nɛ gbugbã, waati bɛɛɛɛi Ilaaã í ya muum gbugbã.

Zigiida iyi Pɔlu í nɛ na inɛi Kɔrenti ɲa

11 Ñ wa n fɔ ide bei sũmu, amma ì tilasim ɲai. Inɛi í sɪa i fɔ jiidam ɲa wo, domi baa bii n kù jɛ ngɔgɔ, inɛ ɲau ihɛ iyi à waa cɔ ara ɲa woo bɛ nla ɲau, a kù rem.

12 Ñ nyisi ɲɛ ntɔ ntɔ iyi ñ jɛ woo bɛ si kookoosum ɲa do temua nla nla iyi ñ ce. Kookoosu ɲau nɲui í jɛ maamaake dimi ikã ikã ɲa do icɛ gbugbã ɲau fei.

13 Mii ñ cea igbei inɛi Jesu gɔ ɲa iyi n kù ce nɲɛ, bii kù jɛ iyi ñ ni n kù bi n jɛ aso nɲɛ. Nɔ bii na nɲui, i ceem suurui kuraram.

14 Wee ñ tã sɔɔlu n naa bi tu ɲɛ isɛ gbɛɛtasia. Nɔ n kaa n jɛ aso nɲɛ má. Inɛ taka nɲɛi ñ bi, kù jɛ fia nɲɛ. Kù jɛ amu ɲai aa ba fia a wòò baa ɲa ɲa, amma baa ɲai aa ba fia a wòò ama ɲa ɲa, mà irei.

15 Inɔ didõm nii n jɛ mii iyi ñ nɛ fei, nɔ n loò aram na hunde nɲɛ. Bii kubi nɲɛ iyi ñ nɛ wa kãɔsi, kubi iyi ì bim ɲa á kaye?

16 Ì mà do ntɔ ɲa iyi n kù jɛ aso nɲɛ amma inɛ gɔ ɲa à ni ñ ya n ce nɲɛ bisii n maa n gba fia nɲɛ si asii.

17 Mà inɛ ɲa iyi ñ ya n bɛ si ɲɛ wa ɲau, baa inɛ akã ɲa, í taki ɲɛi?

18 Ñ tɔɔ Titee ku naa bi tu ηε, ñ bɔɔ wai nηu do kpaasiu. Aa ni Titee í taki ηε má ηai? Lasabui awað fei kù je akāi? Kookoosu nwa kù je akāi?

19 Ì tamaa bei hai kukpe à waa de ka kɔð ara nwa si waju nηei? Aawo, kù je beεbe baakɔɔ nwa ηa. À waa fɔ idei bei Kirisi í bi si wajui Ilaaɔ ku ba naane ku dasi nηε ku bɔ waju.

20 Ñ wa n ce njo bii ñ na ñ to wa bi tu ηε n maà n na n ba ηε bei n kù bi, inε mɔ, i maa ti i na i bam bei i kù bi ηa. Ñ wa n ce njo ija do igu ku maà wa si ηε, do idɔkɔ, do nje ku wã, do arabu ηa, do irii inε ku sɔ, do faau, do mii hai ne yaase.

21 Ñ wa n ce njo Ilaaɔ ku maà na ku kayem si waju nηε waati iyi an na ñ nyi wa bi tu ηε má. Nɔ ñ wa n ce njo má n maa n na n kpata na irii inε nkpɔ ηa iyi à tako à ce dulum wo nɔ a kù kpaasi idɔ hai si abo kaafe ηa ku sũð do si daa sãmi nkpɔ do daa nkpɔ nkpɔ iyi à ya ce.

13

Idei ankãanyi do fɔɔ

¹ Kukɔi idei Ilaaɔ wa fɔ í ni, i bei i ye taalei inε baa yooma fei í sɔa ku je do seɛdai amanε minji walakɔ meeta. Wee ise gbɛɛtasiam nii ñ wa n naa bi tu ηε bebei.

² Nɔ ñ ne ide iyi an sɔ inε ηa iyi à ce dulum wo, do inε ηa iyi à gbe fei. Ñ fɔɔ tã waati iyi ñ wa bi tu ηε ise gbeejisiau. Amma nsei iyi n kù wa be, ñ sisi ñ wa n fɔ má. Waati iyi an na n to wa bi tu ηε be má, bii inε gɔ nηε í ce ide gɔ an fɔ sie ide do kugaabu.

³ An gaabu si na iyi í jè ì bi n nyisi ηε iyi Kirisii wa fɔ ide hai bi tom ηa. Debei, aa yɔɔ ηa. Kirisi kù kua

gbugbã bi tu ηε, amma wa nyisi gbugbãε si anini nηε.

⁴ Ntɔi, à kpakpae si j̄i ku gaau si gbugbã hai nεε, amma nsei í wεε do saabui gbugbãi Ilaaḏ. Awa mɔ à jε hai nε gbugbã si anu akã nwa do nηu, amma aa ka maa wεε do nηu si anini nηε na saabui gbugbãi Ilaaḏ.

⁵ I wuse ara nηε i cɔ yaasei kuwεε nηε bii í jε isεεnε nηε wa too naane iyi ì dasi ηa do ntɔ. I kù mà ηa iyi Jesu Kiri si í wa si ηei? Í gbe bii iηε ì mɔngɔ ku nyisi iyi ì dasi naane ntɔ ntɔ ηa.

⁶ Amma do nηu fei ñ tamaa aa yɔɔ ηa iyi kù nε sika awa à dasi naane ntɔ ntɔ.

⁷ Mii iyi à waa tɔɔ Ilaaḏ nηui í jε i maà na i ce laalɔ kãma ηa. Kù jε à waa dε inε ηa a saabu ice jiida nwa nηu akã, amma iyi à waa lele, nηui í jε i ce mii jiida ηa, baa bii inε ηa à waa ni awa a kù ce nkãma.

⁸ A kù nε gbugbã ka kpaasiò ide ntɔ do ibo, bii kù jε ka jò ntɔu ku bɔ waju.

⁹ À wεεò inɔ didɔ ka jε hai nε gbugbã ηa bii ntɔ ntɔ iηε ì nε gbugbã ηa. Nɔ nηu mɔm nii à waa tɔɔ Ilaaḏ ku ba i kɔ ηa.

¹⁰ Na ηɔi í ce ñ kɔ nηε mii ηau ihẽ hai waati iyi ñ wa n j̄ò ηε ku ba bii ñ to wa, n maà n gaabu si ηε do gbugbã iyi Lafẽε í muum. Í muum gbugbãm nii, kù jε n kekeò ηε, amma ku ba n jò naane ku dasi nηε ku bɔ wajui.

¹¹ Iyi í gbe nsei, iηε inεm ηa, i jò i nε inɔ didɔ ηa, i ce kookaai i jεò inε ηa iyi à kɔ, i ya maa mua nje gbugbã ηa. I ce anu akã ηa, i wεεò laakai ku sũ ηa. Ilaaḏ ku wεε do iηε, nηu iyi í bi wa nɔ wa mu nwa laakai ku sũ.

¹² I ce nɛ fɔɔ do kubi jiida ŋa. Woo dasi naane ŋau fei à waa ce nɛ fɔɔ.

¹³ Didɔi Lafɛɛ Jesu Kirisi, do kubii Ilaaɔ, do anu akãi Hundei Ilaaɔ ku wɛɛ do inɛ fei.

Akabuu Titõi Idei Ilaaᵔ Monkole New Testament

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titõi Idei Ilaaᵔ

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282